Quelle: http://manuscripta.at/?ID=26098
Copyright: Admont, Benediktinerstift

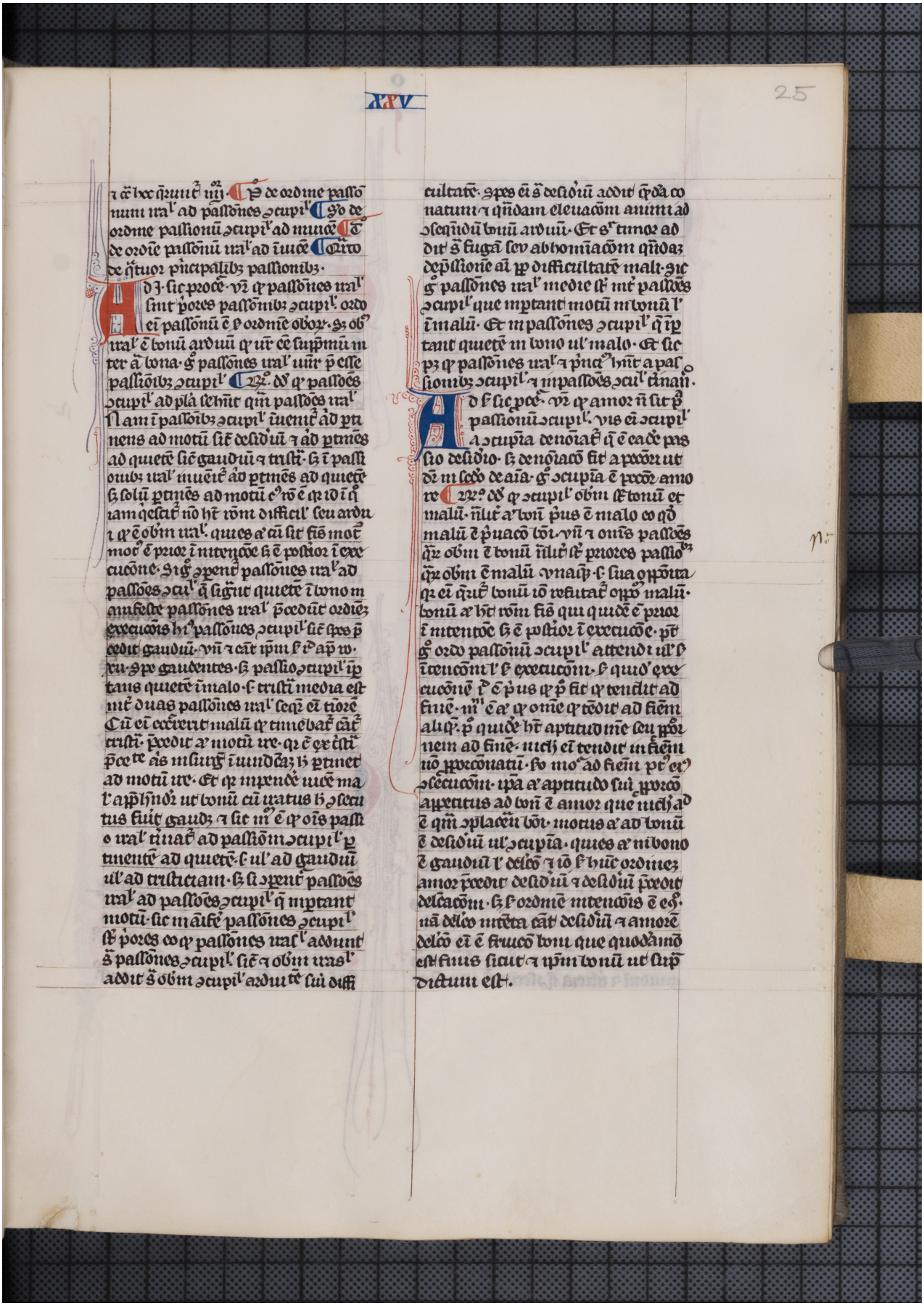

Q de ordine passionum irascibilis ad concupiscibilem.

Q de ordine passionum concupiscibilis ad invicem.

Q de ordine passionum irascibilis ad invicem.

Circa de singulis principalibus passionibus.

Ad I. sic proceditur. Videtur quod passiones irascibilis sint priores passionibus concupiscibilis. Ordo enim passionum est secundum ordinem obiectorum. Sed obiectum irascibilis est bonum arduum quod videtur esse supremum inter omnia bona. Ergo passiones irascibilis videntur esse priores passionibus concupiscibilis.

Sed contra. Videtur quod passiones concupiscibilis sint priores. Nam in passionibus concupiscibilis invenitur ad primum ad motum sicut desiderium et ad primum ad quietem sicut gaudium et tristitia. Et in passionibus irascibilis invenitur ad primum ad quietem solum primus ad motum et ro est quia in iram quietem non habet rationem difficilis seu arduum quod est obiectum irascibilis. Quies autem sit finis motus et prior intentione et posterior in executione. Sed videntur passiones irascibilis ad passiones concupiscibilis quietem in bono amplectentes passiones irascibilis procedunt ordine executionis habet passiones concupiscibilis sicut spes procedit gaudium. Unde et est in primo ethicorum. Spe gaudentes. Et passio concupiscibilis tendens quietem in malo. Et tristitia media est inter duas passiones irascibilis secundum contrarietatem. Cum enim contingit malum quod timebatur contristat procedit autem motus irascibilis quia est in potentia ad motum irascibilis. Et quia impendere iniuriam malum apprehendit ut bonum cum iratus habeat oblectatus gaudet et sic non est quod omnis passio irascibilis tendat ad passionem concupiscibilis primo ad quietem et ut ad gaudium ut ad tristitiam. Et si spes passiones irascibilis ad passiones concupiscibilis quantum motum sic maxime passiones concupiscibilis habent posterius quia passiones irascibilis addunt super passiones concupiscibilis sicut et omnes irascibilis addit super concupiscibilis addunt difficultatem. Spes enim super desiderium addit quandam elevationem animi ad obsequendum bonum arduum. Et similiter timor addit super fugam seu abhominationem quandam depressionem animi propter difficultatem malitiae. Sic et passiones irascibilis medie sunt inter passiones concupiscibilis quae important motum in bonum vel in malum. Et in passiones concupiscibilis quae important quietem in bono vel malo. Et sic patet quod passiones irascibilis habent aliquo modo passiones concupiscibilis et in passionibus concupiscibilis.

Ad II. sic proceditur. Videtur quod amor non sit passionem concupiscibilis. Vis concupiscibilis a concupiscendo denominatur quae est ea de qua passio delectatio. Et denominatio fit a proprio ut dicit in secundo de anima. Sed concupiscere est proprium amoris. Ergo concupiscibilis obiectum est bonum et malum. Nihil autem potest esse bonum et malum. Quod malum est privatio boni. Vis autem passionis quae obiectum est malum vanitas. Et sua oppositum quia ei quod bonum id refutatur oppositum malum. Bonum autem habet rationem finis qui quidem est prior intentione et posterior in executione. Et sed ordo passionum concupiscibilis attendit vel secundum rationem vel secundum executionem. Et quod executione id est prius quia fit quod tendit ad finem. Nihil est autem quod omnes quod tendit ad finem aliquid. Quidem habet appetitum naturalem seu propinquum ad finem. Nihil est tendit in finem nisi praeexistentem. Sed modo ad finem per electionem. Ipsa autem appetitus sui praeexistentis appetitus ad bonum est amor quem nihil aliud quam complacentia boni. Motus autem ad bonum est desiderium vel concupiscentia. Quies autem in bono est gaudium vel delectatio. Et id est hunc ordinem amor praecedit desiderium et desiderium praecedit delectationem. Et sed ordinem intentionis est enim delectatio intentio cum desiderium et amorem delectatio est finis quod quodammodo est finis sicut et primum bonum ut supra dictum est.